

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. Könyvkereskedése.
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Atlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A tisztviselők helyzetéről.

A folyton emelkedő drágaság szinte lehetetlenné tenné immár a megélhetést, ha a társadalom minden osztálya nem szervezkednék s ha a létért való küzdelemben nem iparkodna magának a folyton növekedő drágasággal szemben növekedő anyagi erőre szert tenni. A mostani idő a szervezkedés ideje, iparosok, kereskedők, munkások szervezkednek, hogy felvehessék a drágasággal a küzdelmet és szervezetlenül ugyszólván egyedül az állami és törvényhatósági tisztviselők állanak, akikre pedig majdnem leginkább nehezedig fójtól az általános drágaság.

A testi és szellemi erővel küzdő munkásoknak mindenütt sikerült nagyobb fizetést kivívni az eddigénél, egyedül az állami és törvényhatósági tisztviselők tengődnek szinte nyomoruságos fizetésen, s állanak védtelenül a drágasággal szemben. Az időnkint fizetési díjpótlék címén nyújtott segéllyel érik csak el például Baján azt az átlagos fizetést, amelyet az egyetemes szabályzat szerint a tisztviselőknek kapniok kellene, s ez a teljes fizetés sem áll arányban a többi foglalkozáságak fizetés rendszerével.

Baján a nagyobb államsegély folytán egyedül az idén jutott annyi a városi tisztviselőknek, hogy a díjpótlék teljessé egészítette ki fizetésüket, ezideig még annyit sem kaptak, amennyi a szabályok értelmében kapniok kellene, s ez nemcsak Baján, hanem nagyon sok Bajához hasonló kaliberű városban van így. Az állami tisztviselők fizetése szintén gyatra, s az a drágasági pótlók, amelyet az állam időnkint megad nekik, gyenge kegyelemkenyér.

A legméltányosabbnak kell tehát találnunk azt az indítványt, amelyet Ertl József törvényhatósági bizottsági tag több társával egyetemben terjesztett a városi közgyűlés elé, s amely a tisztviselők ezen sanyaru helyzetének megváltoztatását célozza. A hivatali adminisztrációk elvégzése mindenütt lelkiis-

meretes, odaadó s pontos munkát igényel, már pedig régi igazság, hogy olyan emberektől, akiknek állandóan financiai gondokkal kell küzdeniök, ezt a tökéletes munkát még csak kivánni sem lehet. A tisztviselők anyagi helyzetének megjavításával tehát nemcsak azok helyzetén segítünk, hanem a közgazgatásén is.

Ezzel természetesen távolról sem akarjuk azt állítani, hogy a tisztviselők jelenleg nem végzik el lelkiismeretes a munkájukat, hanem csak azt, hogy még lelkiismeretes munkák között is van különbség. Az anyagi gondokkal küzdő tisztviselő nem dolgozhatik lélekkel s ezért mechanikus csak a mi közgazgatásunk minden ágában.

Az állami és tvhatósági tisztviselők nem szervezkedhetnek az iparosok és munkások módjára, egyedüli módja tehát annak, hogy nagyobb fizetést vivjanak ki maguknak, ha akár képviselőházban, akár más módon terjesztik elő jogos kívánságaikat.

Baja város törvényhatósága az első, amely ily értelmi feliratot terjeszt a képviselőházhoz, s örülnünk kell, hogy városunk intézői az elsőők között látták be a tisztviselők anyagi helyzete javításának szükségességét és jogosságát s legelsőként tesznek kísérletet a jelenlegi helyzet megváltoztatására.

Városi közgyűlés.

Baja város törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt tizenegy órakor rendkívüli közgyűlést tartott Szemző Gyula főispán elnöklete alatt, amelyről az alábbiakban számolunk be:

A főispán üdvözölte a tagokat és megnyitotta a közgyűlést, ami után első tárgypontként a városi tanács azon előterjesztését bo csátották a közgyűlés elé, amely a méntelep-től a Dunáig vezető, kiépítés alatt álló posványosi utnak kerékvetőkkel való ellátására és kivilágítására vonatkozott. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a tanács javaslatát.

Ugyancsak elfogadta a közgyűlés a tanács azon javaslatát, mely szerint a városi polgári iskola első osztályának párhuzamosítására államsegélyt kérnek. A polgári iskola első osztálya ugyanis állandóan annyira zsufolt, hogy a vidékről jelentkező tanulóknak aránytalanul kis részét vehetik csak fel. Az osztály páru-

zamosítása tehát feltétlenül szükséges, mivel azonban a városnak erre nincs fedezete, államsegélyt kell kieszközölnünk. A tanács jelentette ezután, hogy a katonai nevelő és képzőintézetekben betöltendő Baja városi alapítványi helyre kiírta a pályázatot.

A kórházi bizottság előterjesztésére a közgyűlés elhatározta, hogy a kórházi ápoló és szolgazemélyzet nyugdíjogosultságát három évi egyhuzamban való szolgálattól teszi függővé. Ertl József és társai bizottsági tagok azon indítványát, hogy a bírák, állami és törvényhatósági tisztviselők, alkalmazottak és tanítók fizetésének 50%-os felemelése tárgyában a képviselőházhoz feliratot intézzenek.

A rendőrtisztviselők országos egyesülete kérvényére ötven koronát szavazott meg a közgyűlés. A Bajai Sportegylet kérvényére pedig átengedte a volt képezdei kertegyleti és ifjusági játszótér létesítésére. (A Sportegylet tervét már régebben ismertettük.) Néhány telek megvételéről a közgyűlés a bizottsági tagok csekély száma miatt érdemlegesen nem határozhatott.

A közgyűlés végén Kelemen József dr. bizottsági tag szólalt fel az ellen, hogy a közgyűlés hetivásáros napon délelőtt lett összehiva, mert szerinte ilyenkor nagyon sok bizottsági tag gátolva van a közgyűlésen való részvételben. Kéri tehát, hogy a közgyűléseket ezentul megint csak délutánra hívja össze a polgármester.

Kelemen dr. felszólalása után a közgyűlés féltilzenkét órakor véget ért.

Pár szó két művészlől.

Két hangverseny — a képezdészeké és a kereskedő ifjaké — jó alkalmat nyújt nékem két olyan művészlől irnom pár aktuális sort, akikről már jóideje beszélnek sokat s akikről érdemes is beszélünk. A két művész egyike akiről itt írni fogok, művésznő, s hogy neve nem olyan ismert és csodált mindenütt, mint ahogy tehetsége megérdemlé, tisztán az élet szeszélyességén mult és mulik. A másik már lassan-lassan öregedő ur, aki azonban még mindig az alkotások tűzében hevül, s akinek lábai elé csak nemrégiben is frissen hullt a babér. Nem megismertetni akarom a két művészt a bajaiakkal, akik különben is jól ismerik őket, csak néhány szóval jelezni kívánom: egy hét mulva Baján megint élvezhetünk tiszta művészetet, gyönyörködhetünk a legpompázóbb művészetek egyikében: az énekben, s lélekkel, érzéssel ihlettel telített zongorajátékban.

Riszner Edéné

urhölgy a tanítóképző hangversenyen énekel egypár áriát s ez kétségteletlenül művészi esemény. Régóta szerettem volna már valahogyan kúrtolni, hogy mi bajaiak alig tudjuk milyen hangkincs rejtőzködik Baján, de eddig mindig visszaretentem az utolsó percben: hátha reklámozniuk tetszik az alkalom nélküli elismerés. Ezért örültem, amikor a képezdei koncert műsorán megpillantottam Riszner Edéné nevét: ime, alkalom, amelyet most már nem illő elszalasztanom, megírom azt, amit velem annyian éreznek hasonlóan. Megírom e szerény helyen, hogy igazi művészlélek és hatalmas tehetség lakik benne, s hogy nekünk, akik már hallhattuk gyönyörű hangját, mindenkor ritka élvezet adódott nemes művésztében gyönyörködnünk.

Amikor először énekelt Baján, bevallhatom sokan sablont vártunk — bár némi hír előzte meg s beavatottabb helyeken sokat beszéltek művészetéről — kellemes hangot, amit jól esően hallgattunk különösebb émociók nélkül s amit másnap elfelejtünk, mint bármi más szimplézebb éneket, koncertet, zsurt: és szinte megdöbbsentünk attól a nem várt klaszikus iskolázottságtól s hangterjedelemtől, amellyel élénk lépett. A bajai debüt még néhány estje követte s mindig jobban ámulatott és most már majdnem fáj, hogy oly régen nem hallhatuk Risznerné urnőt művésze csillogásában. Az igazi művészek szerénysége jellemzi egyébként s ez is oka, hogy csodálói mindig csak egy-egy aktuális körre szorítkoznak, akiknek lelkében azonban sokáig ott vibrál a hála az élvezetért s a csodálat, amellyel a valódi művészetnek hódolunk . . .

. . . Nekem lelkiszűgéslet volt szinte e pár sort megírom most, amikor néhány nap mulva újra hallhatom művészetét — s szeretném ha szerénysége tiltakozásával szemben ez szolgálna mentségemül.

Lányi Ernőt

pedig — úgy hallom — a Kereskedő Ifjak Egylete hozza Bajára. Tudom, soraim nem nagyobbítják s nem is kisebbitik az ő sikereit, hisz Baján épügy ismerik Lányit, mint Szabadkán, vagy bárhol másutt az országban s ehelyütt tisztán karrierjéről mesélek néhány lexikonszerű adatot.

Lányi Ernő most 52 éves, de lelke fiatal még mindig, mint amikor 17 éves korában színházakban karnagyoskodott. Azt mondják édesanyjától örökölte a zenei hajlamot — de csak ezzel nem lehet megmagyarázni azt a pályafutást, amelyet Lányi tett, mert azok az alkotók, amelyeknek a jelenlegi elismerés siker, dicsőség az eredői, a szorgalom, a tanulás voltak. A színházi karnagy kezdő állomásától Lányi Miskolcon, Kolozsváron, Egeren, Budapesten át jutott a dicsőségig, eléggé változatos viszonyokkal, de tehetsége biztos öntudatában. Volt az Operaház korrepetitora is, Németországon is megfordult s e megtett utat mindig finom, magyar, dalvirágok jelzik. Sok-sok műdal, férfikar, egyházi kar leng szerteszéjjel az országban, ami mind Lányitól való, s némelyik dala a himnusz népszerűségéig jutott. Most a szabadkai zenekonzervatórium igazgatója s Szabadkán nemcsak a művészt, hanem az embert is tisztelik, szeretik. Nevét nemrégiben budapesti nagy sikere révén kapta fel újra a fáma, s reméljük Baján is megértéssel, szeretettel ünneplik majd a művészt.

Érdekes egyébként, hogy a Lányi család tősgyökeres művészi familia. Lányi Sarolta a

Nyugat kiváló poétanője s nemrég Baján is szavalták a Nőegylet kabaráján verseit, Lányi Hedda, egyelőre még csak diákkisasszony — akinek szintén van köze Bajához, mert itt vizsgázott, — de máris irogat, s a Vasárnapi Ujság már közölte is néhány írását.

Lányi Ernő különben nemcsak zseniális kompozítor, de a technikának is virtuóza. Baján most szerepel először — s azért az élvezetért, hogy Lányit hallgathatjuk, a Kereskedő Ifjak vezetőségének leszünk háláva kötelezve.

Attlay.

HIREK.

— **A főispán Baján.** Szemző Gyula főispán a tegnapi közgyűlés alkalmával Baján tartózkodott. A főispán délután részt vett Schön Géza bankettjén, amelyet az ő tiszteletére rendezett. A főispán a délelőtt folyamán számtalan bajai ügyről szerzett információt és délután öt órakor távozott Bajáról.

— **Bankett a főispán tiszteletére.** Schön Géza törvényhatósági bizottsági tag tegnap délután egy órakor bankettet adott Szemző Gyula főispán tiszteletére, amelyen társadalmunk számos előkelősége vett részt.

— **Kinevezés.** Oltványi István ügyvédjelöltet a szegedi tábla elnöke díjas bírósági joggyakornokká nevezte ki a bajai járásbíróhoz.

— **Jós István — miniszteri biztos.** Jós István a bajai állami tanítóképző intézet nyugdíjba vonult tanárát a vallás és közoktatásügyi miniszter mintegy fél év előtt a bajai állami tanítóképző-intézet igazgató tanács tagjává nevezte ki, most pedig a segesvári ág. h. ev. elemi iskolai tanítóképző intézethez a tanképesítő vizsgálatra miniszteri biztosnak küldte ki a mostani iskolai évre. Kiküldés valóban kitüntetés, mert csak a legritkább esetben küld ki a miniszter vidéki tanárt biztosnak.

— **A bajai kat. Oltáregylet színelőadása** május hó 16-án lesz. Bővebbet lapunk legközelebbi számában hozunk.

— **Halálozás.** Dr. Borovszky Samu, a M. T. Akadémia irodaigazgatója és levelező tagja, aki Bács megyében született. f. hó 24 én 52 éves korában meghalt Budapesten. A tudományos működéséről ismert tudor halála őszinte részvétet keltett mindenütt. S özvegyét Bácskából is, ahol ismerték jól az elhunyt tudóst, sokan keresték fel részvét távirataikkal.

— **Iparengedély.** Novák Antal bajai lakos cipész ipar gyakorlására iparengedélyt kért.

— **Az alsóvárosi iskola előtti Northon** kut munkálatai gyorsan haladnak, úgy hogy nemsokára készen lesz a város legújabb Northon kutja, amelyre az alsóváros lakosságának meglehetősen nagy szüksége van.

— **Agyagipari tanfolyam.** A kereskedelemügyi miniszterem a bajai ipartestület és szegedi kereskedelmi iparkamara közreműködése folytán a helyi agyagiparosok továbbképzése céljából, egy tanfolyamat engedélyezett, mely e hó 15-én a város hatósága által bérelt helyiségben (Budapesti ut. 15.) megkezdődött. Dicséretre méltó jelenség, hogy idős emberek családapák, felfogták a kornak intését és horderejét, hogy tanulni nem szégyen és soha sem késő! Szorgalmasan foly a gyakorlat Farkasházy Fischer Vilmos szaktanár vezetése alatt. A tanfolyam tart május hó végéig.

— **Hangverseny.** A bajai m. kir. állami tanítóképző-intézet 1912. évi május hó 4-én szombaton, a Nemzeti-szálló összes termeiben, az ifjusági segítő-alap javára zártkörű táncmulatsággal egybekötött iskolai hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Zichy Géza gróf: Rákóczi-kar a nemo című dalműből. Éneklő az ifjuság. 2. Beethoven: Quartett. C moll. Előadók: Karig Emil, Riszner Ede, Pócza József és Kiss Á. József tanárok. 3. Kozma Andor: A magyarok symphoniája. Szavalja Ferencz Béla IV. a) o. tanítónövendék. 4. Gounod: Ária Romeo és Julia c. operából. — Rückauf: Lockruf. — Tirindelli: Amore, amor! Éneklő Riszner Edéné urhölgy, zongorán kíséri Riszner Ede tanár. 5. Haydn: VII. Symphonia. Előadja az ifjusági zenekar. 6. Kienzl W.: Részletek A bibliás ember c. operából. Harmóniumon és zongorán előadják Vizi János IV. b) o. t. és Bárdy Lajos III. b) o. t. 7. Popper Dávid: Tarantelle. — Davidoff: Romance sans paroles. Előadja Kiss Á. József tanár (gordonka) és Éber Sándor tanár (zongora). 8. Moyzes Miklós: Kuruc dalegyveleg. Férfikar, fuvós és vonós zenekar kísérettel. Előadja az ifjuság. 9. Wagner R.: Végzetes szerenád. Énekes jelenet. Előadja az ifjuság. Kezdeté este 8 órakor. Belépő-jegyek: Személy-jegy 2 korona, családjegy 5 korona, tanuló-jegy és álló-jegy 1 korona. Jegyek Kollár A. és ifj. Wagner A. könyvkereskedésében és a pénztárnál kaphatók. A szíves ráfizetéseket a jótékony célra való tekintetből köszönettel vesszük és a helyi hírlapokban nyugtatjuk.

— **Zárt táviratlapok.** A közönség nagy részének nincs tudomása arról, hogy a postánál a zárt levelezőlapok mintájára zárt táviratlapok is vannak forgalomban, amelyek akármelyik posta- és távirahivatalnál 7 fillérről megszerezhetők. Az ezekre irt táviratokat az oly helyeken is, ahol távirat nincs a postahivataloknál, ezenkívül a mozgó és kalauzpostáknál, sőt bármely városban egyszerűen akármelyik levélgyűjtőszekrénybe való bedobás után is fel lehet adni. Ha a távirat díja a 60 fillért meghaladná, tartozik a feladó a díjtöbbletnek megfelelő értékű posta levélgjegyet a táviratlap e célra kijelölt részére felragasztani. Az eljárásnál szükséges tudnivalókra nézve egyébként az ily levelezőlapalaku zárt táviratlap hátoldalára nyomtatott figyelmeztetés kellően tájékoztat.

— **Állami tanítók fürdőkezdménye.** Serényi Béia gróf földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy az állami tisztviselőket az állami gyógyfürdők az idén is kedvezményben részesítsék. A rendelet szerint XI—VII. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők özvegyei és hozzátartozói Herkulesfürdőn, Vizaknán, Ránkfűreden, Eenyőházán, Tátralomnicon, egy-egy szoba használatát egy havi időtartamra részben díjmentesen, részben pedig percent engedményekkel igénybe vehetik, csupán a takarításért kell naponta csekély díjazást fizetni. A miniszter rendelkezése folytán a fürdő használat is díjmentes.

— **Varázs-színház.** Május 5-én az Ipartestület dísztermében a kontinens legnagyobb iluzionistája Lonis Larly a modern mágia nagymestere a Berliini Akadémie für magische Kunst tanára az ő fényesen felszerelt fantasztikus színházával tartja vendéjátékát fenomenális műsorral mely e téren a legutóbb megjelent atraktiókat öleli fel. Az előadásokról úgy a főváros, mint a vidék legelőkelőbb lapjai toszatlan elismeréssel nyilatkoznak.

— **Köröztetés.** A szombathelyi rendőrkapitányság Horváth György madarasi születésű, 48 éves, közepmagas, köpcös termetű, fekete puha kalapot, fekete rövid kabátot, fekete cérna nadrágot és csizmát viselő, magát mérszáros-hentesnek nevező és Pitl György temesvári születésű, 38 éves, magas, nyulánk termetű, barna arcú, fekete haju és rövid fekete bajuszu, puha fekete kalapot, csikos sötét szürke kabátot szürke prémmel, sötét szürke csikos nadrágot és cipőt viselő, magát hentesnek nevező, rákosszentmihályi lakosokat elkövetett lopás miatt körözteti.

— **Lifka Bioskop.** Rendkívül érdekfeszítő műsort mutat be ma szombaton és holnap vasárnap a Lifka Bioskop. A mesés műsorból különösen kiemelkedik A cigánybecsület nagy dráma. A vasutak ellensége című dráma. A természeti képek mind rendkívüliek mint az Indián szokások és erkölcsök. Bikaviadal Niemessen és Lifka heti tudósító. A komikus képek közül különösen Loló a szinpadon, Little Fich és a Nehéz feladat című képek fogják a közönséget állandó derűltségben tartani. Bemutatásra kerül A herceg kincse, Az ezerégyéjszaka tündér meséiből remekül színezett mozgó kép. Előadás szombaton este 8 órakor, vasárnap délután 3 órától. Hétfőn általános közkiánatra megegyeszer színre kerül a „RAZ-ZIA.” Mert az első előadásra sokan nem juthattak. Jegyek erre az előadásra is előre váltathatók.

— **A László-féle mozgósínházban** ma egy rendkívül érdekes és szenzációs dráma van műsoron, amelynek címe »A szegény áldozata.« Számos látványos, kacagtató és komoly kép gyönyörködte ezenkívül a látogatókat.

— **Az Életöröm könyve** az, amely kioktatja az olvasót arra, hogy mint őrizheti meg erejét, egészségét, vagy mint szerezheti azokat vissza, ha akár túlfokozott munka, akár túlzásba ment szórakozások folytán elvesztette őket. Ezt a kitűnő könyvet 10 fillér bélyeg beküldése után megkapja mindenki, ha az Elektro Vitaliser Orvosi Rendelő Intézetből (Budapest, VI. Teréz-körút 7. I em. 50) levelezőlapra kéri. Ne mulassza el senki ismeretének gyarapítását, mert ezen érdekes könyv megbecsülhetetlen jó tanácsokkal szolgál egészségesnek és betegnek egyaránt. 1477

— **A „Hungária” általános biztosító társaság,** amely kartellen kívül áll — immár minden előkészületet megtett a jégbiztosítási ágazat felvételére, a társaság dijszabását és biztosítási feltételeit a legmodernebb alapra fektette és ebben a gazdákra nézve kiválóan fontos ágazatban nagyon hasznos és értékes újításokkal lép a gazdaközönség elé. 1479

KÖZGAZDASÁG.

— **Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság közgyűlése.** Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság március 16 án tartotta Csekonics Endre gróf v. b. t. t. elnöklété alatt ezidei rendes közgyűlését, amelyen úgy a főuri világ, mint a pénzügyi kiválóságok nagy számmal vettek részt. Elnök a közgyűlés határozatképességének megállapítása után meleg részvétellel emlékezik meg Zichy Nándor gróf és Szende Károly igazgatósági tagok elhunytáról és érdemeiket a közgyűlés jegyzőkönyvében örökíti meg. Az igazgatósági jelentés ormódi Ormódy Vilmos főrend. vezérigazgató terjesztette elő, amely szerint

annak dacára, hogy a lefolyt üzleti év üzleti eredményét a nagymérvű tüzkárok igen erősen befolyásolják, mégis a társaság 54 éves fenállásának tartalma alatt a legjobb évi eredményt mutatta. Az évi mérleg 5.267.882 K 88 fillér tiszta nyereséggel zárult.

Az igazgatóság indítványozza, hogy a jutalékalapok dotálása után 2.200.000 korona osztalékkul fizetessék ki, részvényeseknek július elseje előtt már március 18-tól kezdve fizetik ki a társaság főpénztáránál. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, az igazgatóság indítványait elfogadta és a felmentvényt úgy az igazgatóságnak mint felügyelő-bizottságnak megadta és Bókay János részvényes indítványára az elnöknek, ormódi Ormódy Vilmos vezérigazgatónak, a kormányzótanácsnak, a választmányoknak, a felügyelő-bizottságnak és a tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az elért tényes eredményért. Jóváhagyta továbbá a közgyűlés, az igazgatóság és a választmány közös elhatározásából kifolyólag a közhasznú és jótékonyági intézetek számára megszavazott adakozásokat, melyek az eddigi bőséges adakozásokat jóval felülmúlják. Végül egyhangulag beválasztották a választmányba Gaál Jenő dr. t., Széchényi Pál grófot, Wenckheim Dénes grófot és Zichy Aladár grófot, mire a közgyűlés véget ért.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

NESTLÉ
gyermekliszjtje
vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbagyosok
régbevált tápláléka
*50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.*
Tiszta alpesi tejet
tartalmaz.
1 doboz 1 kon 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Borivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
Magyarországi égyedény
SÁVANYÓVIZ

A duplo ártelése

körömböszíti
a bor savanyúságát,
és kellemesen poszgo.
Nem festi a bort.

Mészáros E. utca 40 sz. igen csinos **HÁZ** szabad kézből ELADÓ. Bőveb. ugyanott.

7566/1912. kig. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. Ampelologiai intézet a peronospora elleni védekezésről utmutatást küldött, mely a délelőtti hivatalos órák alatt a kiadó hivatalban folyó évi május hó 15-ig betekinthető.

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy ha valami betegséget, visszaesést tapasztal szőlőjében, úgy küldjön be azonnal próbákat a fent említett intézethez, amely díjmentesen ad felvilágosítást.

Az intézet címe: M. kir. központi szőlészeti kísérleti állomás és Ampelologiai intézet Budapest II. Törökvesz-dűlő Debrői ut 15. szám. Baja, 1912. április 19.

Dr. Hegedüs Aladár
kir. tanácsos, polgármester.

Egy — vagy két darab Bajai Zakarékpénztári részvény eladó

SZIKLAI ILLÉSNÉL BAJA.

Mesterdálnok . . .

Cipőm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek varrok
Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

**Egy vagy két fiatalember
Kosztra és lakásra**
felvételik.
Cím a kiadóhivatalban.

Polgárdi uradalom: (Kecel község, Pest megye)

parcellázása megkezdődött. Kis közép-birtokok vásárolhatók **igen kedvező feltételek mellett.**

Elsőrendű közlekedés: vasut, műút minden irányban. Tavolság Budapestől 2 óra, Szabadkától 1 1/2 óra.

Közelebbi adatokkal »Pusztai Polgárdi uradalom intézősége«

KECEL (Pest megye)
készséggel szolgál. 1478

Mindenütt Kapható

kérjen ingyenpróbát

Üvegben és bádogdobozokban különféle nagyságban.

1453d

Üzletem

felosztása miatt **NŐI és URI** nap és esernyő

raktáramat **gyári áron alul** kiárusítom. Raktáron vannak mindenfajta **uri és női selyem, felselyem** é. a t. nap és esernyők, továbbá a **legelegánsabb női diszernyők** minden színben.

Kiváló tisztelettel
Klauber Salamon
Központi szálloda épület.

Hygienikus óvszer különlegességek!

Valódi francia és amerikai gyártmány eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlenül megbízható! Ujdonság! Fatime I. II. min. Ára tüként 6, 8 K Semiramis I. II. 10, 12.

Ezen új és modern technika szerint készült férfi óvszer különlegességek az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. — Kizárólag nálam kaphatók.

1366
UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY“ UJ! a legmodernebb és legkényelmesebb női óvó különlegesség.

Ára 15 kor. Szétküldés titoktartás mellett. Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrav. ellátot leguj képes árjegyzékemet.

KELETI J. orvos-sebészeti műszer és gumimáruk gyára.

Budapest IV. Koronaherceg-u. 17. Pr.

Alapított 1878. Telefon 13-76.

Képviselet minden városba magas jutalékkal felvess.

Carl Kronsteiner-féle

törvényesen védett viharálló mész

Homlokzat-festékek

50 árnyalatban kilója huszonnégyszázötven fill. feljebb.

Évtizedek óta legjobban bevált és minden utánzatot föltümul. Egyedül célszerű mázolóanyag még a már színezve volt homlokzatokra is.

Zománcz homlokzat festék

eltörülhetetlen, egyszeri behuzással is takar, alapozás nem szükséges, zománcz keményesgü, csak hideg vízzel keverve is már használható. Fertőtleníti — méregmentes — Eszményi mázolóanyag belső helyiségekre, még festetlen homlokzatokra, faépítményekre úgy pavilonokra, létszerekre és kerítésekre stb. — Kapható minden árnyalatban négyzetméterenként 5 fillérbe kerül.

Mintakönyvet és részletes leírást ingyen és bérmentve küld:

Carl Kronsteiner Wien, III. Hauptstrasse 120.

Raktár Baján: Wagenblatt és Henerári cégnél.

Országot hódító

utjában hozzánk is megérkezett a jelenkor **egyetlen kifogastalanul jó** magyar szivarkahüvelye a

„GONDÜZŐ“

mely vergé, önégő, **hamumentes** papirból, nikotin-fogóval készül és páratlan kedvezményben részesíti a fogyasztóit. — Egyedüli elárúsítás

HOLLÁR A.

könyvkereskedésében Baján.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, osztnál és meghüléséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlárhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Milliók

használják

köhögés, hurut, rekedtség, elnyálkásodás és számarókhögés ellen a

a „3 fenyővel“ 1402

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól. — Csomagja 30 fillér. Doboz 60 fillér. —

Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle Használat valódi áldás gyomor-bajók, székszorulásban szenvedőknek.

Igmandi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Kapható Baján és vidéken minden gyógyszerertárban és nagyobb fűszerüzletben.